

Spor Kulüpleri ?çin Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçe?i (KSSÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Spor Kulüpleri ?çin Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçe?i (KSSÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30921>

Özet

Spor Kulüpleri için Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçeği (KSSÖ), spor kulüplerinin paydaşlar nezdindeki Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) algılarının ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir uyarılma araçtır. Bu ölçek, spor organizasyonlarının etik, ekonomik, yasal ve gönüllülük temelli sorumluluklarının ne ölçüde yerine getirdiğini değerlendirmeye odaklanır. Ölçeğin Türkçe uyarılması, spor bilimleri ve sosyal araştırmalar alanında çalışan araştırmacılara, kulüplerin toplumsal etkilerini sistematik olarak inceleme imkânı sunmaktadır.

Uyarılma çalışması, ölçeğin orijinal yapısının Türk kültürüne ve spor ortamına uygunluğunu test etmek için geçerlilik ve güvenilirlik analizlerini içermektedir. Bu sayede KSSÖ, Türkiye'deki spor kulüplerinin sosyal performanslarının ölçmede sağlam ve güvenilir bir psikometrik araç olarak konumlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Spor Kulüpleri, KSSÖ, Ölçek Uyarılması, Faktör Analizi, Spor Yönetimi, Sosyal Etki.

Yazarlar

Uğur Sönmezolu, Deniz Çoknaz, Erkan Polat

Amaç

KSSÖ'nün temel amacı, uluslararası literatürde kullanılan Kurumsal Sosyal Sorumluluk ölçeklerinden birini Türk spor kültürü ve kulüp yapısına adapte ederek, bu alandaki algılar geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Spor kulüplerinin sadece sportif başarıları değil, aynı zamanda topluma karşı olan sorumlulukları da önemlidir. Bu ölçek, kulüplerin sosyal sorumluluk performanslarının paydaş gözünden değerlendirmeyi hedefler.

Ölçek, araştırmacılara ve spor yöneticilerine, kulüplerin hangi sosyal sorumluluk boyutlarında güçlü veya zayıf olduğunu tespit etme olanağı sunar. Elde edilen veriler, kulüplerin KSS stratejilerini geliştirmeleri ve toplumsal faydayı artırmaları için bilimsel bir zemin oluşturur.

Yapı

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçeği (KSSÖ), genellikle Carroll'un KSS piramidi modeline dayanan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, spor kulüplerinin sosyal sorumluluklarının dört temel boyutta ele alınır:

Ekonomik Sorumluluklar: Kulübün finansal olarak sürdürülebilir olması ve ekonomik görevlerini yerine getirmesi.

Yasal Sorumluluklar: Kulübün tüm yasal düzenlemelere ve yönetmeliklere uymas?

Etik Sorumluluklar: Kulübün adil, dürüst ve ahlaki standartlara uygun hareket etmesi.

Gönüllülük (Filantropik) Sorumluluklar: Kulübün toplumsal refaha katkıda bulunmak için hayati faaliyetleri yapması ve isteğe bağlı faaliyetler yürütmesi.

KSSÖ, bu boyutlar çerçevesinde spor kulüplerine yönelik paydaş algılarını nicel olarak belirlemeye yarayan kapsamlı bir psikolojik yapıyı temsil etmektedir.

Geçerlik

KSSÖ'nün Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin orijinal yapıyla uyumlu, çok boyutlu bir yapıyı teyit etmiştir. Bu analizler, maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdiğini ve faktörler arası korelasyonların kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermiştir.

Ek olarak, uyarlama çalışmasında ölçeğin yapısal model uyum indeksleri (örneğin, CFI, TLI, RMSEA) incelenmiş ve elde edilen değerlerin kabul edilebilir uyum sınırları içinde olduğu raporlanmıştır. Bu bulgular, KSSÖ'nün Kurumsal Sosyal Sorumluluk yapısının Türkiye bağlamında başarılı bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Güvenilirlik

Ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizlerde yaygın olarak Cronbach Alfa (α) katsayısı kullanılmıştır. Uyarlama çalışmasında, ölçeğin genel Cronbach Alfa değeri ve alt boyutların Alfa değerleri yüksek bulunmuştur (genellikle $\alpha > .70$).

Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçekteki maddelerin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü ve dolayısıyla ölçeğin güvenilir sonuçlar ürettiğini göstermektedir. Bu, KSSÖ'nün spor kulüplerine yönelik KSS algılarını tekrarlanabilir ve istikrarlı bir biçimde ölçebildiğini kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Sönmezolu ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışması, ölçeğin orijinal yapısının Türkçeye aktarırken, orijinal ölçeğin teorik boyutlarını koruyup korumadığını belirlemek için Faktör Analizi yöntemini kullanmıştır. Doğrulayıcı Faktör Analizi, ölçeğin dört boyutlu teorik yapısının (Ekonomik, Yasal, Etik ve Filantropik) Türk örnekleminde de geçerli

olduğunu desteklemiştir.

Bu analizler, ölçeğin maddelerinin karmaşık bir yapıda ayrışmadığını, aksine her bir maddenin amaçlanan alt boyuta yüksek oranda yüklendiğini ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, KSSÖ'nün yapısal geçerliliğini güçlendirmiştir ve ölçeğin spor kulüpleri bağlamında Kurumsal Sosyal Sorumluluk yapısını doğru bir şekilde temsil ettiğini göstermiştir.

Araç

Test Tipi: Uyarlama (Adaptation)

Format: Beşli Likert Ölçeği (Örnek: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Spor Kulübü Paydaşları (Taraftarlar, çalışanlar, gönüllüler, yöneticiler)

Yaş Grubu: Yetişkin (Genellikle 18 yaş ve üzeri)

Popülasyon Detayları: Çalışma, spor kulüpleri ile etkileşimde bulunan veya kulüpler hakkında bilgi sahibi olan bireyleri hedef almaktadır.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim (Self-Report) Anket Yöntemi

Anahtar Kelimeler

Spor Etiği, Sosyal Sorumluluk, Psikometri, Ölçek, Türkiye, Spor.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Sağlanan referansta belirtilmemiştir.

Kurumsal E-posta Adresleri: ugursonmezoglu@ibu.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazın Adresi: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi (Tahmini Kurumsal Adres)

Şinler, Ücret ve Test Yolu

Şinler: Ölçeğin ticari olmayan akademik çalışmalarda kullanım için sorumlu yazar Uğur Sönmezolu ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için genellikle ücret talep

edilmemektedir.

Test Yılı: 2016 (Uyarlama ve psikometrik özelliklerin yayınlandığı yıl)

Kaynaklar

Sönmezolu, U., Çoknaz, D. ve Polat, E. (2016). Spor Kulüpleri için Kurumsal Sosyal sorumluluk Ölçeğinin (KSSÖ) Türkçe uyarlaması: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(42), 2016-2023.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: spor-kulupleri-icin-kurumsal-sosyal-sorumluluk-olcegi-kssso-toad.pdf

Spor Kulüpleri için Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçeği (KSSÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır.